

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta eșe de 2 ori: Mercuria și Duminecă, Fôia, cându concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunátoria.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., și pe la DD. corespondenti. — Pentru serio 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de facare publicare.

Nr. 66.

Brasiovu 8 Septembre 27 Augustu

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Telegramele

„Gazetei de Brasiovu.“

Bucuresci 6 Septembre. Sesiunea extraordinaria a camereloru s'a deschis prin unu mesagiu alu domnitoriului. Cuventulu de tronu speréza dela senatu, ca va resolvi proiectele de legi, care se afla votate de catra camere, memoréza și despre calatori'a principelui la Livadi'a și nóu'a calatoria a Altetiei Sale, care o va întreprinde in Germani'a. —

Bucuresci 6 Sept. (3 óre 30 min. dupa prandiu). Mane calatoresce A. S. principele la Vien'a și va face una visita imperatului Austriei, dupa aceea va merge in Elveti'a pentru o visita de familia, mai tardiu la Parisu, Bruxel'a și Berlinu spre a visita și pe suveranii puteriloru protectórie ale Romaniei. —

Brasiovu. (Catagrafi'a séu numerarea poporului.) Pe temeiu artic. de lege din an. 1868 s'a demandatu de catra ministeriu numerarea din nou a întregii populatiuni din tóte tierile numite ale corónai unghuresci. Spre acestu scorm s'au si tramisu instructiuni pe la tóte municipale și comunele, s'a dispusu totuodata alegere de comisiuni, care voru fi insarcinate cu numerarea locuitoriloru. Acelea instructiuni și tóta acést'a afacere de fôrte mare insemnatate s'a luat in desbateré și in siedinti'a din 1 Sept. a reprezentantiei comunale de aici. Este de oserbatu, ca cu acea ocaziune unii membrii poftira, cá respectivele instructiuni și tabele se li se comunice și in respectivele lorú limbe materne, li s'a datu inse respunsu scurtu, ca asemenea actu nu se mai tramite in diosu in alte limbi, decatu numai in unic'a limba a statului, adica in cea unghuresca. Acést'a impartasire produse una intiparire fôrte trista la membrii, cari se aflá de facia.

Totuodata se lati scirea, ca susu la ministeriu nu se mai primescu nici acte oficiali compuse nemtiesce. Cu aceeași ocaziune fú vorb'a inca și de corespondenti'a esita in „Magyar Polgár“, dupa care functionarii neunguri voru fi supusi preste pucinu la unu examenu rigorosu din limb'a unghuresca, éra aceea, cari voru cadé la acelu examenu, voru fi departati din functiunile avute, unii cu pensiuene, alti in numele Domnului p'acé incolo. — In catu pentru catagrafia, s'a recomandat si se recomanda cu totuadinsulu la toti locuitorii preste totu, pentru cá cu ocaziunea numerarei poporului se fia cu cea mai agera luare aminte la totu decursulu conscriptiunei, pentru cá se nu se mai intemple atatea conscrieri false, cate s'au vediutu in anii 1850 et 1857; fiacare tata si tati, membrii maioreni ai familiei se priveghieze, cá nu cumva se remana vreunu membru nescrisu, precum si cá fiacare se se conscria in rubric'a, de care se tiene dupa nationalitate, confesiune, profesiune s. c. l. Mai nainte multi se incercá se pituleze din membrii familiei, precum se spunea, de fric'a contributiunei, séu si de a recrutarei. Acestea apucaturi miserabile suntu de condamnatu ori unde s'ar ivi; ele nu folosescu nimicu celatoriloru, strica inse fôrte multu respec-

tivei nationalitati, séu si confesiuni; apoi in fine mintiun'a mai curendu séu mai tardiu totu se da pe facia spre rusinea auctoriloru ei. Dóra nicairi pe lume nu au locuitorii mai mare interesu, cá in tierile acestea, pentru cá conscriptiunea dupa nationalitati, confesiuni și profesiuni se ésa catu se póte mai acurata și adevrata. Pentru Ddieu, celu pucinu in casuri de acestea se scuturamu orice lene și nepasare. Au nu vedemu noi, ce temeiu mare se pune in dilele nóstre pe cifre? Au nu vedemu, cate jocuri se mai facu cu datele statistice? — Totu asemenea se intempla si cu cifrele contributiunei și cu proprietatile de case și de pamenturi. S'a oserbatu de multu, ca mai alesu romanii déca cumpara mosióre, cu anii întregi nu ingrigescu, pentru cá se fia intabulate pe numele noiloru proprietari; apoi inse cându e vorba de a se folosi de vreunu dreptu conditionatu de proprietate si censu, atunci dau din mani si pitióre strigandu, ca ei suntu proprietari și ca li s'a facutu nedreptate. Asia nu merge, ci trebuie se fimu mai esacti intru tóte. — Unu cetatianu.

Brasiovu 7 Septembre. Pentru sér'a de adi éra aici fipsata tienerea „Conferintii“ literaticei nóstre dsiórei Constanti'a Dunca, care dupa ce avú succesele cele mai splendide, cu discursulu, aplaudatu cu entusiasmu raru de catra intielegintia atatu in conferinti'a tienuta in Siomeut'a catu si in cea din Brasiovu; acéste se tienuse si adunata generale, se resolvase a tiené si in Brasiovu unu asemenea discursu de multi doritu; — spre scopulu acésta-si facuse calatori'a pe uscatu și sosi in Brasiovu Dumineca. Eri sér'a inse — dupa petrecere de 2 dile — deveni indispusa a tiené aici conferintia, — si adi deminétia plecá catra Bucuresci la loculú oficiului, lasandu una parere de reu aduncu intiparita la cei, cari asteptá cu sete a audi multu laudatulu dsale discursu si a vedé resultatele lui intru inaltiarea și fascinarea animeloru spre inaintiarea in cultura și a sexului nostru frumosu, care merita a fi fostu consideratu — de toti — la ast-feliu de ocaziune oferita. —

— In Magiarusiu se intemplá una nenocire mare. La didirea cea mare a ospetariei comunale care se didesce acum, s'au ruinatu 3 boltituri in dilele acéste, periclitandu 2 vietii de ómeni și pe 7 insi contusionandui. —

— De vr'o 3 septemai si mai bine de ploinecontenite abia ni se inseriná cerulu acuma, aducundu si recéla sér'a si deminétia. Din caus'a ploiloru multe cereale au remasu pe campu expuse si date putrediunei, de aceea se si suira pretiurile cerealeloru. —

Unu echo dela adunarea generale din Siomeut'a!

(Continuare.)

D. Iustinu Popfiu tienú discursulu seu cu una oratoria rara; vocea lui cea sonora și impregiurarea, ca vorbesce de rostu fara de a veni vreedata in perplexitate in alegerea si întrebuintiarea cuvinteloru, face de d. Popfiu meritéza numele de oratoru mare. Materi'a inca e fôrte bine alésa si excelinte prelucrata. —

Mercuri in 11 Augustu s'a tienutu a dóu'a siedintia. Pe la 9 óre éra sal'a góla, nici a patr'a parte de auditorii de eri nu s'a infaciusiutu. Caus'a a fostu priveghierea din nóptea trecute. — Ómenii au fostu siliti se faca din di nópte — s'au odihnitu

pana pe la 10 óre — pre la 11 óre sal'a s'a implitu éra de si nu chiaru asia cá in diu'a de mai nainte — prin alta asiediare a meseloru inca se facuse spatiu mai largu in sala.

Siedinti'a s'a inceputu cu cetirea disertatiuniloru. Rondulu l'a inceputu d. I. Rusu cu discursulu seu pré bine lucratu și cu mare entusiasmu cuventatu, asupra necesitatei studiului istoriei patriei. A aratatu cum studiulu istoriei póte animá pre romanu la fapte eroice, la imitarea fapteloru eroiloru esiti din sinulu natiunei nóstre, cum a fostu d. e. Iancu de Huniadu etc. Discursulu acésta a seceratu multe aplause.

Celu mai potrivit si mai acomodat discursu atatu la starea materiale a natiunei nóstre catu si la scopulu Asociatiunei, a fostu a dlui Al. Buda despre economia (agricultura) și industria; ar' meritá cá acéstu discursu se se talmacéscu romaniloru prin tóte comunele. Acéstu discursu asemenea s'a ascultat cu multa placere și s'a primitu cu aplause numeroșe.

In sensulu programului dupa finirea disertatiuniloru si-au facutu comisiunile reporturile lorú.

La provocarea dlui presiedinte rondulu l'a inceputu d. consil. aul. I. Bologa, carele a reportatu:

1. Despre regulamentulu asupra midiolóceloru recerute spre inaintiarea scopului Asociatiunei. Acéstu regulamentu proiectatu in comitetu de insusi reportatoriulu, prelucratu prin comitetu și modificatu in catuva prin comisiunea esmisa s'a primitu de catra adunarea generale in întregu cuprinsulu seu, si punerea lui in lucrare s'a concediutu comitetulu Asociatiunei.

2. Despre una scrisóre a societatei „romani'a“ din Vien'a, privitóre la infiintiarea unei catedre de limb'a romana la universitatea din Vien'a. Adunarea gen. a primitu propunerea comisiunei esmisa, de a recercá ministeriulu vienesu pentru asemnarea unei remuneratiuni pentru profesorulu de limb'a și literatur'a romana, amesurata pusetiunei unui profesorulu de universitate.

A urmatu apoi repórtele dlui jude sing. Iosifu Popu: 1. asupra regulamentului despre folosirea cartiloru din bibliotec'a Asociatiunei.

2. Despre infiintiarea unei tipografii proprii a Asociatiunei.

3. Despre tiparirea cartiloru scolastice.

Regulamentulu propusu de comisiune, precum si opiniunea ulterióra de a nu infiintia tipografii si de a nu tipari carti scolastice s'a primitu de catra adunare, pentruca la redicarea unei tipografii se receru pre multe spese, cari nu se potú purtá a cum a de catra Asociatiune, — éra carti scolastice nu se potú tipari, pentruca consistoriale respective s'au dechiaratu, ca densele au de a se ingrigi de carti scolastice. (Óre ingrigescu-se cum se cade e alta întrebare.) — Aici nu putemu se nu oserbamu, ca amu regretatu si regretamu ca d. bibliotecariu alu Asociatiunei, nu numai ca nu s'a prezentatu la adunarea gen. (nici in anulu trecutú nu a fostu), ci nerespectandu insarcinarea primita dela adunarea gen. din Gherl'a nu a compusu catalogulu cartiloru aflatórie in biblioteca, ba nici baremu reportulu nu -si l'a tramisu, se vedemu ce carti au mai intratu in decurgerea anului trecutú. Suntemu de parere, ca déca sarcin'a ei e pre grea, se o depuna, se se póta impune altuia, care va fi mai plecatu a sprijini lucrurile Asociatiunei. In anulu venitoriu se facu alegeri nóue ale oficialiloru comitetului!

Dupa d. I. Popu s'a suitu pe tribuna d. vicariu Pavelu, carele a reportatu: 1. Asupra unui memorandu a satumareniloru pentru infiintiarea unui gimnasiu rom. in Seini. In acéstu memorandu se cere sprijinulu moralu alu Asociatiunei in caus'a acést'a. Adunarea gen. la propunerea comisiunei esmise apromite din partea sa totu potintiosulu succursu moralu.

2. Asupra propunerei dlui I. Vulcanu pentru

de a se primi si femeile cá membre contribuente ale Asociatiunii, comisiunea esmisa a opinatu cá se se primésca propunerea. Ceea ce s'a si primitu. Reflexiunea dlui casieru, ca si puna acuma s'au primitu si li s'au datu diplome, cá la ceialalti membri, a datu ocaziune — precum se vedea, bine venita — dlui Vulcanu, si indemnata dóra si de damele, cari erau in apropierea lui si doriea a intrá in Asociatiune — a voitu a-si esplicá propunerea intru acolo: cá damele se aiba scaunu si votu in adunările gen. si a cerutu cá adunarea gen. se exprime acésta in protocolu. — Din insinuarea mai multoru la cuventu se vedea, ca aici o se se incinda o desbatere seriósa, — presedintele puse inse capetu la tóte, declarandu urmatóriele: Obiectulu desbaterei a fostu propunerea dlui Vulcanu data la presidiu in scrisu si predata comisiunei spre a reportá asupra ei. Propunerea dlui Vulcanu a sunatu din vorba in vorba „cá se se primésca si femeile cá membre contribuente ale Asociatiunii“. Acést'a propunere o a recomandat comisiunea esmisa spre primire. Adunarea gen. o a primitu unanimu, si presedintele a enunsiatu conclusulu neluandu nime cuventulu. Nefiindu acuma alta propunere pe tapetu, care pre calea sa s'ar fi adusu la desbatere, nici ca se mai póte continuá desbaterea in acestu obiectu. Déca d. Vulcanu a voitu acea ce dice acuma, se-si fi facutu propunerea in acelu tipu si cu acele cuvinte, ca i a statu in vóia. Cu acést'a s'a inchiatu caus'a de sub intrebare. Noi aflamu, ca propunerea lui Vulcanu asia cum a vrutu a o intielege, nu cum a facutu-o, ar' fi fostu la locul seu, — dara trebuie se damu dreptu presintelui, ca a lucratu fórté corectú, candu dupa primirea propunerei prin adunare chiaru in terminii propunatoriului nu a mai datu locu la desbatere despre adevératulu séu intentionatulu intielesu alu propunerei facute, ceea ce mutá intrebarea pre unu terenu de totu diversu de cela, pre care s'a aflatu comisiunea esmisa.

A mai referatu I. Popu, cá reportatoriu alu comisiunei esmise de catra adunarea generale din Gherla asupra propunerilor facute de d. secretariu guv. Lad. Vaida inca in anulu trecutú despre modulu, cum s'ar puté perená memori'a barbatiloru bine meritati de natiune etc. Propunerea comisiunei cá se se compuna una carte de aur, in care se se inscria numele si biografi'a acestoru barbati, — desemnandi prin adunarea gen. — s'a primitu.

Dupa acea a urmatu reportulu comisiunei insarcinata cu revederea socoteliloru, prin d. Filepu, propunerea comisiunei: a aprobá socotelile si a votá pre lunga recunoscintia si multiamita casierului si una remuneratiune amesurata fatigieloru puse intru acurat'a ducere a socoteliloru s'a primitu unanimu.

Din reportulu urmatoriu alu comisiunei insarcinate cu culegerea taxelor si a contributiloru la monumentulu l. Muresianu s'a vedutu, ca zelulu fratiloru din partile ungurene intru sprijinirea scopuriloru Asociatiunii nu lasa a se intrece prin zelulu fratiloru ardeleni.

S'au adunatu adica din taxe preste 1200 fl. v. a., éra pentru monumentulu lui Muresianu 160 fl. v. a.

Abstragundu dela manifestarea simpatiei si a zelulu intru primirea splendida a adunarei gen. singuru acestu resultatu e de ajunsu, ca li se esprima fratiloru romani din partile ungurene cea mai cordiale multiamita din partea Asociatiunii! Se traiésca!!

Bugetulu Asociatiunii pre anulu venitoriu s'a primitu de catra adunarea gen. intocma cum s'a propusu de catra comisiunea esmisa prin reportatoriu ei d. prof. Moldovanu. Unu resultatu fórté imbucuratoriú potenduse resolvi preste 3000 fl. pre anulu venitoriu pre scopuri inaintatórie in literatur'a si cultur'a poporului romanu!!

Este cunoscutu, ca alegerea membriloru onorari — din anulu trecutú — a dloru Urechia si Hajdeu nu s'a aprobatu de catra guvernul. D. I. Vulcanu facu dara propunerea de a se face una remonstratiune la guvernul si a se cere aprobarea acestora de membrii; propunerea acést'a numai decatu a aflatu resunetu in adunare. D. prof. Moldovanu face inse alta propunere, premittendu, ca nu se póte sperá resultatu dela acestu pasu, propunere se-si exprime adunarea gen. protocolarminte parerea de reu pentru neaprobarea acestei alegeri. Si acést'a propunere se vedea a aflá resunetu in adunare. Inainte de a lasá a se continuá desbaterea asupra acestui obiectu delicatu, aflá cu cale d. presedinte a oserbá, ca propunerea dlui Moldovanu nu ar' fi corecta, pentru ca dupa statute aprobarea membriloru afara de monarchi'a austriaca aterna singuru numai dela bunavointi'a séu arbitriulu guvernului,

nefiindu acest'a prin nemic'a tiermuru in vóia sa; standu lucru asia nu are locu propunerea dlui Moldovanu, pentruca acea ar' involve o reprobare a faptei guvernului, la ce adunarea gen. nu e indreptatita. Cea ce se tiene de propunerea dlui Vulcanu, acea póte fi la locul seu, are numai de a oserbá, ca d. propunatoriú a gresitu dóra expresiunea intrebuintiata, adica remonstratiune, si singuru a voitu a face numai o representatiune, — ceea ce s'a primitu apoi atatu de catra propunatoriú catu si de catra adunarea gen. si prin presidiu s'a enunsiatu cá conclusu, éra cu facerea representatiunii s'a insarcinat comitetulu.

In fine presedintele provóca adunarea cá se decida unde si in ce di se se tiena adunarea gen. in anulu venitoriu. Adunarea decide cu unanimitate, cá adunarea gen. in anulu 1870 se se tiena in Naseudu in 8 Augustu c. n. Cu acést'a s'au terminatu lucrarile adunarei gen. din 1869.

(Va urmá.)

Actele adunarei generale etc.

Despre educatiunea femeiloru la natiunea romanésca.

(Discursu tinentu in siedinti'a din 10 Aug. a adunarei gen. dela Siomcut'a.)

Asociatiunea nóstra si-a propusu, precum ne este cunoscutu din chiaru numele ce pórtá ea, a confaptui deslegarea unoru probleme sublime, dela care depende existenti'a, viitoriulu si reputatiunea natiunii romanesci. Acelea probleme, pre catu de salutarie, pre atata si grele, ceru firesce la noi cá si la oricare alta natiune, timpu indelungatu, dieci de ani, generatiuni intregi. Vetu conveni deci domniloru cu mine, ca cei optu ani trecuti dela infiintarea asociatiunii nóstre se potu considera numai cá unu micu inceputu, intreprinsu cu midiolóce si mai mici, pentru maretulu scopu, ce-si propusera generatiunile contimpurane. Cu tóte acestea eu suntu de opiniune, ca acestu periodu scurtu de optu ani totu ne fú de ajunsu, pentrucá fiacare din noi se-si faca una idea chiara despre ambele scopuri ale asociatiunii, adica despre inaintarea literaturii si a culturii poporului romanu. Intr'aceea nu sciu cum s'a intemplat, ca in restimpu de optu ani, oricandu s'au cercetatu midiolócele ducatórie la scopu, mai totudéun'a discusiunile nóstre se au desvolat in tóte diumetate a poporului, la partea cea mai tare, éra cealalta diumetate s'a trecutú cu vederea intru atata, incatu eu unulu nu m'asiu mira, déca in acestu respectu ni s'ar imputa séu nepasarea, séu chiaru egoismu, séu si una si alta. Voiescu se dicu cu acésta, cumca unu poporu oricare nu consta numai din barbati, ci elu consta pe diumetate si din femei, adica din mamele, ficele si sororile nóstre. De aici urméza de sine, ca oricandu membrii acestei asociatiuni se ocupa de midiolócele inaintatórie de cultur'a poporului romanescu, ei totudéun'a trebuie se cugete si la midiolócele inaintatórie de una cultura sanetósa intre femeile poporului nostru romanescu, pentruca la acésta ei obléga statutele acestei asociatiuni.

Ce? Amu disu eu, ca ne obléga statutele acestei asociatiuni, cá se cugetamu nu numai la cultur'a poporului de sexulu barbatescu, ci si la acelu de sexulu femeiescu? Nu domniloru, nu statutele acestea, ci atotopotentele Creatoriu, carele a facutu pe femeia corpu din corpulu nostru, si fia-mi ertatu a sustiené, sufletu din sufletulu nostru; nu statutele, ci etern'a lege a virtutei, spiritulu curescu alu christianismului nefalsificatu, instinctulu sanetosu alu conservarei si imultirei nóstre, in fine onórea nóstra nationale, ne impunu datorinti'a absoluta, dela care nu este dispensatiune, cá se confaptuimu din totu cugetulu, din totu sufletulu si din tóte poterile nóstre pentru inaintarea unei culture ratiunabile la femeile nóstre. Dupa mine, in acésta directiune nu mai avemu a perde nici unu minutu. Generatiunile de sexulu barbatescu esu pe fiacare anu cu miile si chiaru cu diecile de mii dinsinulu poporului nostru, din bratiile mameiloru si din societatea sororiloru, parte pe la scóle, parte in armata, séu si la alte profesiuni. Fetiorasi esiti odata din sinulu familiiloru, dela foculariulu parintescu si chiaru din patria, educatiunea loru in cele mai multe casuri ia una alta forma, una alta directiune, cu totulu diferitória de aceea, ce era se aiba ei, déca remanea acasa. Abstragu dela educatiunea, séu buna, séu póte uneori depravata, cu care se reintórcé tenerulu, déca se mai reintórcé vreunadata, din strainatate; constatu numai ceea ce se vede pe tóta diu'a si pe totu pasulu; diversitatea ce resulta din aceea intre aspiratiunile lui si intre credintiele celorlalti membrii ai familiei; éra con-

secentiele adesea fórté doreróse pentru natiunea nóstra, inca suntu invederate. Este inse óre trebuintia, cá se mai adaugu, ca avemu se meditamu cu totii asupra midiolóceloru, prin care educatiunea tenerimei nóstre de ambele sexe se fia adusa si tinenta pentru totudéun'a in deplina armonia?

Marturicescu domniloru in cugetu curatu, ca eu insumi me inspaimantezu de nemarginit'a importantia a cestiunei, asupra -mi propuseiu a discurge si a ve cere indulgenti'a dv. pe vreo dóua patraria de óra. De nu m'asiu fi ocupatu si eu in viéti'a mea, totuodata cá parente de familia, cu educatiunea si institutiunea mai multoru sute tenerime de ambele sexe; de nu asiu cunóscé din lunga esperientia, ca tocma si barbati cei mai de frunte si femeile cele mai virtuóse ale popóreloru celoru mai inaintate in Europ'a mai suntu inca pana in diu'a de astadi fórté ingrijiati si chiaru neindestulati cu educatiunea, ce se da in cele mai multe casuri sexului femeiescu din natiunile respective, — credeti domniloru, ca miasiu fi inchiatiu acestu discursu dicundu numai atata: Ómenii buni, eu vedeti se indemnamu pe connationalii nostrii, cá se faca iciclea si cate una scóla de fetitie; — éra mai departe nu asiu fi cutezatu a me lasa in discusiunea acestei cestiuni vitale si totuodata din natur'a sa in gradulu supremu delicate. Dupace inse cestiunea educatiunii sexului nostru femeiescu ne intempina pe fiacare di si óresicum in tóte actiunile nóstre, noi indiesertu amu vof a ne mai da la una parte din calea ei. Preste acésta in epoc'a, candu mai multi barbati geniali, parinti de familia, profesori, directori, ministrii de instructiunea publica, chiaru mame de familia de positiune inalta din staturile apusene, isi facura de problem'a vietiei loru deslegarea fericita a cestiunei acesteia, credu ca nu noi vomu fi aceia, cari vomu suferi, cá se ni se impute séu nepasare, séu egoismu, séu superstitiune rusinatória atunci, candu este vorb'a de asigurarea fericirii familiiloru nóstre, prin urmare a intregii familii romanesci, prin stabilirea si apoi efectuarea unoru principia salutarie, pe care se fia asiediatu educatiunea ficeloru nóstre, a fitóreloru mame de familia.

Si care se fia óre acelea principia, dupa care se se indirepte si educatiunea, si institutiunea femeiloru nóstre? La prim'a vedere s'ar paré, ca acilea respunsulu ar' fi fórté usioru; indata inse, ce vomu reflecta la *legionulu de opiniuni scalciate*, propagate de mii de ani asupra sexului femeiescu spre cea mai mare nedreptate a lui si spre rusinea sexului barbatescu, carele adoptá atatea prejudicie, deslegarea cestiunei devine atatu de grea, incatu nu avemu se ne miramu intru nimicu, déca ni se va oserba, ca incependu din dilele lui Fleuri si ale lui Fenelon, dela Emilulu lui Rousseau pana la L. Aimé-Martin din timpulu nostru, disput'a nu curge numai asupra principiului si a modulu de educatiune a sexului femeiescu, ci ca pana in ór'a de facia se mai afla si ómeni de aceia, cari au intru nimicu a sustiené, ca femeiloru se nu li se dè nici unu feliu de educatiune, ci ele se aiba a sci numai de fric'a barbatiloru; atata si mai multu nimicu. Afara de acestia se mai afla inca multi ómeni calugarosi, cari cá si regimentele negre de calugari din seculii evului midiolociu, vorbescu cu celu mai mare despretiu asupra sexului femeiescu, prin urmare si de casatória, si isi batu jocu pe facia de ponunc'a dumnedieésca si de legea naturei, care impune ómeniloru propagarea pre totu rotundulu pamentulu a geniului omenescu. Facia ca acesteia opiniuni extreme sta scól'a francésca dinainte de revolutiunea cea mare, cá unu altu extremu periculosu. Acea scóla voieá a face din femeia unu feliu de idolu, la carele se te inchini astadi, mane, unu anu, séu si diece, pentrucá mai apoi se'ti bati jocu de elu si se'lu arunci in camar'a cu vechituri. Din norocire, acésta scóla este in dilele nóstra condamnatu si respinsa de cei mai eminenti scriitori de specialitate chiaru in patri'a ei, in Franci'a; cu atatu inse este mai dorerosu, ca totu acea scóla in clasele superiori din tierile locuite de romani, séu cá se dicu asia; maimutiatori fara creri. In societatea acestora vei afla una ceta de ómeni, cari la educatiunea si instructiunea sexului femeiescu nu pretendu mai multu, decatu una portare placuta, cevasi cunoscentia superficiala din mai multe ramuri ale productelor mitei omenesci, adica cate ceva din tóte si din totu nimicu, apoi lectura mai totudéun'a veninósa de asia numitele romane, fabricate in strainatate pentru specula. Fia siguri acei amagitori, ca ei inca -si voru lua resplat'a loru in celu mai deaprópe viitoriú.

„Ei bine, apoi dara ce feliu de educatiune si invetiatura pretendi tu pentru sexulu femeiescu? Nu cumva voiesci si tu, cá se facemu din femeile

nóstre filosofe, filológe, matematice, mai in scurtu, caltiuni albastrii, precum le dicu angliei in bataia de jocu?

Nimieu mai pucinu decatu acésta domniloru! Se feréscă Ddiu pre totu romanulu de femeia filosofa intru intielesulu nemtiescu, carea adica se dispute din ontologii si metafisice transcendentali, despre Ich und Nicht ich, despre Weltall und Nichts, éra apoi se'ti puna pe mésa sup'a prea sarata, friptur'a arsa si salat'a nespalata. Inse dela femeia filosofa, séu mai bine filosofastra, pana la femeia resaríténa, crescuta si tienuta in nesciintia si sclavia completa, suntu graduri una miie; éra bun'a si intielépt'a mama natur'a ne arata cu degetulu seu in fiacare individu, la care fuscelu alu acelei scari de cultura avemu se stamu. Nu voiescu ei femeii filosofe, voiescu inse femeii atatu de luminate si de simtiemente atatu de nobilitate, in catu ele se scia apretia in barbatulu erudit sciintia, in barbatulu patriotu virtutea civile, in nationalistu elanulu nationale, in luptatoriu pentru libertate sacrificiale lui, in omulu de caracteru virtutele lui. Voiescu femeii, care se scia din capulu locului, ca déca se marita, au se placa numai lui Ddiu si barbatului. Éra déca cumva acesta este unu omu brutalu, femeia se'lu scia desarma cu blandetiele sale; déca este unu lenesiu, se'lu scia inpintena prin exemplulu propriu de económa si chivernisítoria buna; éra déca este nefericitu fara culp'a sa, ea se i tórne balsamu vindicatoriu in anim'a sfasiata de doreri. In fine dorescu, cá fiacare femeia romana se se faca mama si inca mama atatu de buna, doiósa, intielépta si prevedetória, incatu amórea si devotamentulu ei se remana intiparite in animele prunciloru pentru totu cursulu vietiei loru.

Acestea si alte asemenea virtuti femeiesci se potu, nu dicu castiga, ci desvolta din simburele asiediatu in fiinti'a loru de man'a provedentiei. Eu adica nu suntu de opiniunea acelora, cari credu asia, ca omulu in genere s'ar nasce totu numai cu aplecari rele, pentruca nu voiescu se scotu cuventu de blasfemia asupra Creatoriului. Aplecarile rele se producu séu prin lipsa totala de orice educatiune, séu ce e si mai tristu, si mai dorerosu, prin educatiunile cele mai scalciate, prin miile de exemple pernitióse si afurisite, cu care prunculu se cresce incependu din léganu, ba multi chiaru din pantecele mameloru, care prea adesea suntu espuse, in cele nóua luni de dile la multime de patimi furtunóse, care apoi au inriurinti'a cea mai funesta asupra fetului. Acestea adevéru domniloru se constata in secolulu nostru de fisiologi si statistici prin exemple nenumerate. Departa deei exemple si inriurintiele periculóse si fi siguru, ca anume la sexulu femeiescu cu atata inca ai facutu educatiunea pe diumetate; da i apoi mame intielepse, care se i complinésca educatiunea morala, éra restulu ilu va face scól'a cá locu de institutiune, inse cu totulu altmintrea organizata si provediuta, decatu este ea pe la noi, déca cumva este, anume pentru sexulu femeiescu.

Inse domniloru, vedeti bine, ca pentru cá susu atinsulu scopu alu culturai femeiluru nóstre se se ajunga de siguru, se cere neaparatu, cá de una parte se ne ferimu din tóte poterile de acelea educatiuni straine, care sub una masca lustrósa stracura multu veninu in corpulu nostru nationalu, éra de alt'a se rupemu si noi pentru totudéun'a cu unele datine scalciate, ereditate dela stramosii nostrii impreuna cu altele bune.

Se propagamu cu totuadinsulu si se ajutam imultirea casatoriiloru si tienerea loru in cea mai mare onóre, pentruca dupa unanim'a convictiune a intielepiloru pamentului, adevérat'a civilisatiune stanu mai in casatoria. Se nu suferimu niciunadata, cá femeile nóstre se domnésca preste noi spre perirea loru si a nóstra; inse totu asia se ne ferimu a le degrada de sierbitóre cá in resaritu; din contra, se ne petrundemu de poterea cuventeloru, pastrate in limbele latino-romane aprópe trei mii de ani: Concors, Conjux, amica. Asia se scimu, ca femeia, care domnesce preste barbatu, nasce si cresce tirani si tirane pentru natiune; éra popórale care -si tienu pe femeile loru in conditiune de sierbitute, nici odata de sierbitute nu voru scapa, pentruca din femeia calcata si apasata in sclavia, numai prunci cu simtiemente de sclavi se potu nasce. De aici se póte esplica in parte sclavia secularia a multoru popóra. Se fiu inse bine intielesu. Cu acésta nu voiescu a recomanda nici unui romanu asia numit'a emancipatiune a femeiloru, cu care dela revolutiunea cea mare incóce facu parada unii ómeni corupti, éra si totu spre degradarea sexului femeiescu. Departe se fia dela noi asemenea blastematia. Intre libertate si libertinagiu diferentia este atata de mare, cata este intre caldur'a sórelui

de Maiu si intre flacarele omoritórie ale unei fondarii de metale. Femei cá Lucretia lui Brutus, mame cá Cornelia Grachiloru, cá mam'a lui Stefanu celu mare, cá a lui Enricu IV., séu cá a lui Lamartin, nu se nascu nici in sclavia tiranésca, nici in desfrenulu Babiloniei, ci se nascu numai sub caldur'a binefacatória a libertatei insocite de simtiemente nobile si relegióse.

Unii filosofastrii au tienutu si mai tienu, ca femeia ar' fi unu misteriu, una enigma pentru barbatu. Apoi diu enigma suntu tóte pentru aceia, caroru le este lene a-si examina mai antaiu chiaru aplecarile proprii, apoi indata si pe ale femeiei.

Cum se ne fia totulu enigma pentru ómeni de aceia, cari séu nu avura familia nici una data, séu cari avendu familia, predomni inse de unu adevératu fatalismu turcescu, intru atata -si uita de ea, in catu nici numele prunciloru sei nu le mai sciu. Se pré intielege, ca pe ómeni de clasa acestora sub pretestu, ca femeia ar' fi unu misteriu pentru densii, neciunadata nu i va dorea capulu de grigi'a educatiunei si a cultivarei sexului femeiescu.

Inse unde amu ajunsu eu? Abia amu inceputu se ve spunu, da dorescu, cá in viitoriu se ne luamu timpu de a medita si asupra culturai femeiloru nóstre, candu éca vediu, ca patrariale de óra acordate mie au si sboratu. Ce amu se facu mai departe? Cu voi'a onor. adunari generale voiu impartasi cate ceva in acésta materia in colónele fóiei asociatiunei; éra mai deaprópe voiu recomanda lectur'a de mare importantia a unor auctori, cari s'au ocupatu inadinsu de educatiunea femeiloru; de aici incolo apoi suntu fórté siguru, ca restulu ilu voru implini mamele cu abundantia.

Pentru astadata eu inchiiau reproducendu in acésta materia numai sententiele unoru barbati geniali.

Renumitulu intre barbati de statu ai Angliei, Sheridan a disu: „Cu catu femeile voru fi mai luminate, cu atata noi vomu fi mai luminați. Dela cultivarea spiritului femeiloru depende intielepitiunea barbatiloru. Natur'a cu man'a femeiei scrie in anim'a barbatului.“

Napoleonu I. vorbindu adesea despre mama-sa dicea: „Viitorulu unui copilu este totudéun'a fapt'a mamei sale.“

Aimé-Martin dice: „Dóuadieci de volume nu ar' ajunge, spre a aduna tóte exemplele mari de inriurinti'a mamei, din cate se infaciosiéza memoriei nóstre.“

Brasiovu, in Augustu 1869.

G. Baritiu.

Delegatiunile intrunite.

Pana acuma delegatiunile lucrara separatu, inse cestiunea subventiunei Lloydului austriacu pentru a se face dóue vapóre pe Dunare cu sum'a preliminaru in bugetu de 400.000 fl. cadidú diosu in delegatiunea senatului imperialu, care nu vrú a placida acesta suma, inse delegatiunea unguresca, venandu interesulu seu, pretinse a fi asiediatu in bugetu si acésta. Siedinti'a se tienu in 30 Aug. la 12 óre de di in sal'a academie sciintifice, fiindu de facia ministrii comuni, c. Beust, ministru de finantie de Becke si ministru de resbelu de Kuhn. Din delegatiunea unguresca se aflá 50 membri cu presiedintele in frunte; din delegatiunea senatului imp. 49. Indata dupa intrunire se alese prin sórté presiedinte alu delegatiuniloru intrunite c. Mailath, care dechiara siedinti'a intrunite de deschisa.

Se puse prim'a cestiune, déca in bugetulu ministeriului comunu de externe se se puna contributiunea pe venitu la punctulu subventionarii Lloydului austriacu, catimea contributiunei era pusa cu 82.000 fl. Toti membrii maghiari au respunsu cu „asia“ si se mai adausera 14 voturi din cealalta delegatiune. 39 votara cu „nu“ si Pap din delegatiunea unguresca, in care era de facia mai multi cu unulu, se lasa de o parte.

A dóua cestiune: Se se puna in bugetu pentru-procurarea de dóua vapóre pe Dunare 400.000 fl. Disceptatiunea a fostu mare. Toti membrii delegatiunei unguresci, purcediendu din punctulu de vedere alu necesitatii pentru a asecura confiniele séu frontierele unguresci, — votara cu „da“. La votare se scóse deputatulu Ivacicoviciu; din delegatiunea senatului imperialu votara inca 10 cu unguirii. Cam polonii, br. Petrino, Simonovicz, Ziemiakowski se alaturara la delegatiunea unguresca si dupa acésta se luara inainte formalitatile compunerei si ale autentificarii protocolului si se despartira.

Éca maghiarii faci'a si cu nemtii, lasandu de o parte tóte diferentiile de partita, candu e la fran-

gerea panii, se sciu abnega, sciu tiené un'a in interesulu nationalu tocma si boierii loru! —

Dupa siedinti'a comuna se aduna delegatiunea unguresca éra si de sene, in care s'a fipsatu substernearea bugetului pentru sanc.iunea pré inalta asia:

In ordinariu pentru ministeriulu de externe	4,024.171 fl.
pentru ministeriulu de resbelu	71,845.847 fl.
Pentru marina austriaca	7,373.312 fl.
Pentru ministeriulu de finantie	1,736.577 fl.
Pentru controla de ratiocinia	104.059 fl.

La olalta in sum'a: 85,084.012 fl.

Din acésta suma 12.000 din veniturile de vama se acoperu, ér' celelalte remanu de a se acoperi. De aici cade pe Ungari'a cá cuota de 30% **21,925.203 fl.**

Extraordinariu s'au mai aplacidatu 6,375.683 fl., pentru externe 90.000 fl., pentru resbelu 3,818.500 fl., marin'a 2,459.953 fl., finantie'a 6.930 fl.

Din extraordinariu cade pe Ungari'a cu cuota de 30% **1,912.704 fl. 90 cr.** — S'a mai votatu unu creditu suplementariu pentru an. 1869 de 3,790.000 fl., din care cade ér' pe Ungari'a **1,137.000 fl.**, cu totulu = **24,974.907 fl. 90 cr.**

La 6 óre se aflá legea de bugetu sanctionata si se cetí in siedinti'a ultima dimpreuna cu anuciulu, cumca Maiestatea Sa a insarcinatu pe ministeriulu comunu asi dechiara recunoscentia pentru interesele cele vii, cari le-au luat delegatiunile la relatiunile atatu politice catu si materiale ale monarchiei. — Presiedintele c. Mailath in cuventarea de inchiare multiamesce pentru sacrificiale patriotice si pentru ajutoriulu ce i s'a datu, facundu multi-mire si senatului imperialu pentru sprijinu, catu si regimului comunu, precum si Maiestatei Sale si familiei domnitórie dicundu in fine: „Me rogu lui Ddiu, cá se faca patri'a unguresca in eternu fericitu“. Si asia se imprastiaru. —

La desbaterea urmata in delegatiunea unguresca in 28 Augustu, candu s'a votatu sum'a de susu pentru acelea dóue vapóre séu monitória de feru armate, pe Dunare, cu tóte ca se cam dosiea scopulu, totusi s'a datu pe facia si intentiunea ce se nutresce cu construirea loru. Deputatulu Stratiurovitz oserbá, ca astfelu de bastimente ferate monstróse pe Dunare suntu calificate numai a nelinisti locuitorii si tierile de pe malulu Dunarei si cerú respingerea propunerei. Oratorii maghiari se aruncara toti cá leii asupra'i; unii dicea, ca monitórele suntu menite a apara comerciulu, a sprijini consuli si geschäfturile loru in Orientu; si totusi diceau, ca nu se intentionéza amenintiarea pazei tieriloru si popóreloru dela Dunare. Úrményi reflecta delegatiunea, ca acelea monitória voru avé dificultate a trece la pórtá de feru preste stancele din Dunare, déca nu li se va face cale cu alte spese. Erdódy dise, ca acele vapora armate si in timpu de pace voru avé a sprijini pe consuli dela Dunare. — Óre nu voru mai ajuta a sparge si alte bastimente mai pucinu trifasie si cutezatórie de catu cele ferate? — Déca inse pe tiermii Dunarei ici coela se voru asiedia cate o bateria de tunuri de calibrulu celu greu, si voru a da buna deminétia cu monitórele cu honvedii, óre ce pace va urma? Ori ce maiestru -si afla pop'a seu. —

Cronica esterna.

Parisu 2 Septembre. In siedinti'a de eri a senatului, principele Napoleonu a pronunciatu unu lungu discursu, in care constatandu transformatiunea ce a luat imperiulu prin nouile reforme liberali, proclama totu devotamentulu seu catra imperatore si principele imperiale. Apoi adauge, ca cineva trebuie se fia liberale fara precugetare precum a probatu senatus consultulu. Dupa aceea, semnalandu órecari lacune, arata ca responsabilitatea ministeriale este reu definita si ca senatulu ar' trebui se fia o a dóua camera, avendu puterea legislativa. Principele, continuandu, dise, ca ar' voi cá senatulu electivu se céra suspensiunea senatus-consultului, care interdica, in imperiu, dreptulu de a discutá constitutiunea, si alegerea primariloru se se faca de consiliale municipali.

Ministrulu de interne respunde, ca si elu voiesce cá principele, imperiulu liberale; dara increderea in libertate nu escluce prudintia si o órecare mesura in desvoltarea libertatiloru. Elu declara, ca guvernulu nu impartasiesce nici decum opiniunea principelui asupra atributiunei si compo-

sitiunei senatului, precum nici asupra numirei primarilor de catra consiliile municipale.

In sedinti'a de astadi s'a inchis discutiunea generale. Art. 1—4 au fost adoptate.

Diariul oficial de ser'a anunta, ca guvernul s'a decis a nu tramite nici unu reprezentante la conciliu. —

Orientulu incepe a insufla grigi seriose de evenimente si mai seriose. Lui „N. fr. Lloyd“ i se scrie din Vien'a cu datu 31 Augustu, cumca cu tota demintirea oficiala muntenegrinii se misca si Luca Vukalovich cu multi de ai sei se afla in fapta in Bosni'a. Din fontana forte bine informata reporta coresp. mai departe, ca la marginele bosniaco-serbice Vukalovich cu mai multi ablegati secreti, tramisi de regimulu din Serbi'a, si cu alte personalitati din Serbi'a austriaca au tenuity de curundu una adunare, unde s'au defiptu definitivu planulu unei insurectiuni generale simultane seu dintr'odata a crestinilor din Bosni'a, Erzegovin'a si Bulgari'a si din partea regimului Serbiei s'au datu ascurarile cele mai secure, ca dupa celu mai micu primu resultatu va intra si elu in actiune. Corespondintele dice, ca pote garanta pentru scirile aceste si insira in legatura si articolulu din „Osten“ inspiratu deadreptulu de patriarchulu Masirevich, in care regimului ungurescu i se trage luarea aminte cu tota seriozitatea la apromisiunile ce le-a datu serbiloru, ca voru da ajutoriu ungurescu pentru formarea unui imperiu mare serbescu. — Acestea planuri cointielesu, pana acum nu pre cunoscute, arunca o lumina curiosa pe situatiunea de facia. — E posibilu ca la Dunare in patru septemani se stè totulu in flacari. „Lld.“ trage luarea aminte in Vien'a si Pest'a de timpuriu si crede, ca cestiunea orientala nu e formidabila pentru Europ'a, pana candu nu va intra din afara vreunu atacu, ceea ce in momentul de facia e mai pucinu de temutu de catu de alta data. Acopere binisoru.

In Macedoni'a dearsa orasiulu Sturmiti'a, 1200 case, beserice, scòle devenira preda flacariloru. Pentru fratii macedoneni s'ar pute intreprende — in Romani'a o colecta, care si ar' ajunge scopurile din tote punctele de vedere. Simpathi'a nasce simpathie. — In Spani'a cartistii parte mare s'au predatu regimului si Don Carlos s'a imbarcatu se treca in Angli'a. —

In Itali'a democrati'a se incorda a midiu-loci, ca ministeriulu se se traga in acusa pentru intemniarile patriotiloru celoru probati, pentru confiscarile diurnaleloru democratice si cercularile ce amenintia libertatea preseii. Representantiele din Milanu si Bergamo s'au dechiaratu energicu in contra procederei ministeriului, si adeptii acestuia de pana acum striga, ca ministrii se abdica pana inca nu e prea tardiu, ca altfelu miscarile mazzinistice potu deveni periculoase. —

Novissimu. Garnison'a din Brasiovu a inceputu eri manevrele, sosindu aici si divisiunea din Osiorheiu de Kézdi. Mane voru manevra infanteria si cavaleria la olalta, procedendu pana catra Sibiu; unde se aduna tota armat'a la manevre.

Caus'a fruntariei. Astadi se astepta la post'a de aici scrisori pentru comisiunea regularei de granitia, — care -si va incepe lucrarile rectificarei confinieloru internationale la „triplex confinium“. Emisulu ministeriului ungurescu de interne dice, ca comisiunea va defige si daun'a casunata de moldo-romani prin vatamarea confinieloru, se provoca si comisiunea din Secuime, ca se-si caute documentele privitorie la locurile de granitia, prin care se-si documenteze pagubele si dreptulu, cu care se vina si ei inaintea comisiunei; emisulu provoca jurisdictione triscaneloru secuiesci, ca se de ajutoriu putintiosu numitei comisiuni. S'au adunatu si composorulu sub presidiulu c. Kálnoky, cari prin stafeta rugara pe ministeriu, ca comisiunea de frontiera se-si incepa lucrarile dela muntele Bot'a, ca altfelu le cadu padurile in manile strainiloru, — si au ordnatu personalulu paditoriloru de paduri la 100 insi, poruncindule se padiesca muntele Bot'a

si se respinga orice atacu cu atacu bine armatu. — Compososoratu a datu ordinu se se confiscesindilele de pe m. Bot'a si se se pastreze la Zagon. —

Serbatória lui Husz in Prag'a Boemiei va fi gigantica. Din tote statele si din Angli'a se afla reprezentanti. Tote natiunile slave voru fi reprezentate, in frunte Rusi'a. Altu congressu, care solicitéza si pe celu dela Parisu resuscitatu in „Traianu“. —

Literariu.

„ARCHIVU“ pentru filologia si istoria Nr. XXVII cuprinde continuarea art.: Comisiunea filologica din 1860 III; XXVIII Scrisori vechi de Daci'a. II. Strabo; Din lucrarile academiei romane 1868; III. documente istorice XV; P. Cantacuzino fr. Tunusli de George Sionu, unu documentu forte interesantu mai vertosu pentru Romani'a libera; XII. libertatea cuscientiei in Transilvani'a sub Ioane Kemény, Apafy I.; Corespondintia vechie si noue, fine; si notitie diverse privitorie la articolulu filologicu-politicu-esteticu din „Convorbirile literarie“ — Nr. XXVIII va aparé in 15 Sept. v. a. c.

— INSTRUCTIUNE pentru antistii comunitatiloru, spre pertractarea si manipularia causeroru judecatoriesci, ce se tienu de competenti'a judecatorieloru satesci; compusa prin judele sing. a Geloului comit. Clusului.

Acestu manualu intinde unu ajutoriu forte inlesnitoriu judiloru comunali, fiinduca cuprinde in sine toti paragrafi, pe temeulu carora se facu deciderile judecatorieloru satesci dimpreuna cu explicatiunea si indrumarea necesaria, ceruta de nou'a procedura, introdusa in obiectele pana la 30 fl., cari tienu de competenti'a judecatoriei comunale. E de ajunsu a descoperi numele auctoriului, care e d. Iosifu Popp, pentrucá se scia verce comuna romana, ca acestu manualu s'a compus din simplulu zelu nationalu de a ajuta comuneloru romane, ca se nu cada in unghiti'a invinuatoriloru, cari ambla se rapésca la sene si primariele comunali sub pretextu, ca judii de acum nu pricepu legile, pre candu se afla si judecatoria comunala, si apoi acésta trebuie se scie legile respective, ca altfelu nu pote fi judecatoria. —

Eca lips'a neaparata si a academiei nationale de drepturi, in care se pota deveni si cei fara multa teoria juristi practici, ca se-si scia apara bunulu si dreptulu seu celu pucinu in comuna, déca nu si in legislativa. Si camasi'a se ni o vindemu, dar' fara academia de drepturi se nu ne odihnimu. —

— CARTEA santului Ioanu Chrisostomu despre prentia, tradusa de Ioane P. Papiu, preutu gr. cat. la institutulu corectoriu din Gherl'a; tipografi'a diecesana 1869. Unu volumu de 161 pagine octavu. Tiparu forte legibilu, editiune frumosa, ortografi'a asociatiunei, tradusa intr'unu stilu forte usioru si curgatoriu. Unu opu prea recomandabilu lucratu cu multa diligintia si cu bunu succesu, pretiulu e 75 cr., adaugunduse portulu postalulu. Se pote trage dela auctoriulu. —

Bibliografia.

— Se pune de timpuriu in vederea dloru librari si dloru profesori si profesore de clasa a IV primaria de baieti si de fete, si dela scòlele normali si cele de modelu, cumca manualulu de scòla, intitulatu „Compendiu de istori'a naturale pentru scòlele primare de ambe sexe“, elaboratu de dn. Simeoue S. Mihalescu, profesor la liceulu din Craiova, este aprobatu de onorabilulu ministeriu alu instructiunei, ca carte didactica pentru numitele scòle, si publicata in „Monitorulu Oficialu“ Nr. 136. Elu se afla de vendiare la auctoriu, in Craiova, cu pretiulu de 1 leu nou, si se pote redica pre langa urmatóriele consideratiuni.

In Romani'a mica, cu unu rabatu de 10 la suta; in Romani'a mare de 15; in Romani'a de preste Milcovu cu 20; preste Carpati, in regiunea postala limitrofa (pana la Muresiu), cu 25; de aici incolo cu 30 la suta, si purtarea speseloru de transportu de catra insii dd. cumparatori. — Doritorii se binevoiesca a se adresa catra auctoriu prin scrisori francate, pentru numerulu exemplariloru ce voiescu a primi spre vendiare.

Acestu manualu difere esentialmente de catra celu prescurtatu dupa Beleze de d. D. I., care este mai numai o simpla nomenclatura, unu sinopsis, unu catalogu plinu de divisiuni si nu cuprinde nici o descrierea animaleloru, planteloru si mineraleloru folositorie seu stricatorie omului. Urmandu o cla-

sificatiune usiora si naturale, elu arata originea, natur'a, modulu traiului, folosulu ori pagub'a, ingri-girea seu delaturarea, modulu intrebuintarierei seu alu sterpirei, s. a. proprietati ale fiacarui individuu in parte, si intr'unu modu mai multu seu mai pucinu intinsu, dupa importanti'a obiectului. Tote aceste intr'unu stilu populariu si lesne de intielesu pentru copiii, intrebuintandu o terminologia catu se pote de poporala si romanisata.

Ne mai fiindu din editiunea I-ia de catu vreo 40 exemplare, s'a imprimatu si a dou'a editiune. —

Nr. 4655/civ. 1869.

Edictu.

Dela magistratulu urbanu si districtualu alu Brasiovlui ca tribunale, se aduce la cunoscinti'a publica, ca d. ADOLF KENYERES, prin extractulu unui protocolu alu incl. table reg. judecatoriesci din 26 Maiu 1862, s'a legitimatu despre depunerea examelui de advocatu, si prin diplom'a din 26 Maiu 1862 despre depunerea juramentului de advocatu; — totuodata face cunoscutu, ca are de scopu a exercita advocatur'a si -si a alesu pentru acésta Brasiovu ca locu de oficiu.

Brasiovu in 7 Augustu 1869.

Magistratulu urbanu si districtuale ca tribunale judeciale.

3—3

Nr. 1583—1869.

2—3

Escriere de concursu.

Pentru unu st pendiu de 120 fl. v. a. din fundatiunea fericitului Efraimu Klein de Muntulu usuato de medicinistulu Vasiliu Samboteanu prin acésta pana in 25 Septembrie a. c. se escrie concursu.

Pentru dobendirea acestui stipendiu potu concure aceli teneri studinti nascuti transilvaneni, cari au in studia clasa generale I-a cu em'entia, si portare morale buna, si cari studiasu in institutule de invetiamentu din Blasiu, dintre cari consangeni cu piulu fundatore, ceteris paribus, voru avé preferintia.

Concurentii la acestu stipendiu au de asi tramite cererile loru concursuale instruite dupa recerintiele exprese in ordinatiunea consistoriale din 21 Augustu a. c. Nr. 1582 pre terminulu prefiptu la subinsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Blasiu in 21 Augustu 1869.

Consistoriulu metropolitanu gr. cat. de Alb'a Iulia.

Nr. 1584—1869.

2—3

Escriere de concursu.

Pentru trei (3) stipendia de 52 fl. 50 cr. v. a. din fundatiunea fericitului episcopu alu Fagarasiului Ioane Bobu, usuate de gimnasistii Georgiu Crainicu, Dionisiu Molnar si Alexandru Popu, pentru nesubsternerea testimonialoru scolastice pre terminulu prefiptu la ordinariatulu metropolitanu gr. cat. dechiarate de vacante, prin acésta pana in 25 Septembrie a. c. se escrie concursu.

La aceste stipendia potu concure teneri studinti nascuti transilvaneni, cari au calculi de em'entia in studia, si portare morale buna.

Concurentii la aceste stipendia au de asi tramite cererile loru concursuali instruite dupa recerintiele exprese in ordinatiunea consistoriale din 21 Aug. a. c. Nr. 1582 pre terminulu prefiptu la subinsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Blasiu in 21 Augustu 1869.

Consistoriulu metropolitanu gr. cat. de Alb'a Iulia.

De recomandatu

pentru speculanti de fenu si economi de oi.

Pe bunulu alodialu in Bossling aprópe de Sighisior'a se afla de vendiare in mare cuantitate fenu bine uscatu si bine grigitu. — Se primescu si oi pentru ernatu incependu dela St. Mihaiu pana la St. George sub conditiuni favorabile.

Cu deplina onóre recomandatu

Iosifu Theil,

arendasiu.

1—3

CURSURILE

la bursa in 7 Sept. 1869 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 90	cr. v. a.
Augsburg	—	—	121	—
London	—	—	123	70
Impramutulu nationalu	—	—	58	25
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	67	—
Actiile bancului	—	—	707	—
„ creditului	—	—	230	—

Redactoru respundietoru

IACOBU MURESIANU,

Editiunea: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fiu HENRICU.